

● SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLAM
ENSTİTÜLERİ TALEBE
FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Sedat ŞENERMAN

● YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ

Ahmed CENGİZ

BU SAYIDA

SELÂM	İslâm MEDENİYETİ
MÜSBET İLİM ve İSLÂM ...	Prof. Dr. N. ERBAKAN
İMAM - HATİP ÖĞRENCİYE (Şiir)	Mücteba UĞUR
RAMAZAN ve ORUÇ	Hasan ÇELİKKAYA
LEVAKIHU'L - ENVAR	Dr. Ahmed H. KAYALAR
TÜRKLER ve İSLÂM	Filibeli A. HİLMİ
GÖZ ve GÖRMEK	Hâdiye KARAKÜÇÜK
İSRÂ ve MİRAC	Kemal SANDIKÇI
Cami Psikolojisi ve Sosyolojisi Üzerine bir Deneme	Ali Murad DARYAZ
Karaborsacılık Üzerine	Hüsnü DİKEÇLİGİL
Anadolu Fütuhâtında İslâm- laştırma ve Türkleştirme ...	Mehmed ŞEKER
İSLÂM MEDENİYETİ (Şiir)	Halil KARAKÜÇÜK
KAN	Dr. Sevim ASIMGİL
SUALLERE CEVAPLAR ...	Gazi MERT
Devletin İktisadi ve İçtimâî Vazifeleri	Ali Rıza TEMEL
Türk Yazı San'atları Müzesi KARATAY MEDRESESİ ...	İ. Haklı KONYALI
Uydurukça Dil İle Millî Tiyat- ro Olmaz	M. Necati SEPETÇİOĞLU
Türkçe Konuşan ve Oynayan Her Tiyatro Millidir	Vasfi Rıza ZOBU
Komünizme Reddiye	Semahaddin CEM
Hıristiyanlıktaki Hurâfeler ...	Ziya KAZICI
HİKMETLİ SÖZLER	İmam ŞAFİİ
HABERLER	İslâm MEDENİYETİ
II. CİLDİN FİHRİSTİ	İslâm MEDENİYETİ

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 8/6
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme ve Havale Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

SİRKECİ

TEMSİLCİLERİMİZ

ANKARA : A. Gürbüz AKYÜZ, Gazi M. Kemal Bulvarı
Uz Apartmanı, 7/5-6 - Kızılay / Ankara
İZMİR : T.İ.E.T.F. İkinci Başkanı : İhsan EMCİ
KAYSERİ : T.İ.E.T.F. Mah. İcra K. Bşk: İ. Ethem ELİBOL
KONYA : T.İ.E.T.F. Mah. İcra Kom. Bşk. Hasan TAŞ

TEKNİK KADRO

Umumi Neşriyat Müdürü:
Murat ARSLAN

Ressam :
Gürbüz AZAK

Dizgi ve Baskı : F A T İ H M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl: 2 — Sayı 24
Basıldığı tarih: 10/11/1969

ABONE

İLAN TARİFESİ

Yıllık : 12 sayı, 25 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 12,5 TL.
Öğrencilere: Yıllık 20 TL.
» 6 aylık 10 TL.
Yabancı memleketlere posta
ücreti ilâve edilir.

Bir sayısı: 250 Kuruş.

Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.
Tek renk: 2.000 TL.
İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.
Tek renk: 1.000 TL.
Renkli ilân sahifesi :
Tamamı : 1.200 TL.
1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

Mecmuamızdaki yazılar me'haz gösterilmeden alınamaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez.

Sahne

«Uydurukça Dil ile millî tiyatro olmaz»

M. Necati SETPETÇİOĞLU

ANKETİMİZ ve CEVAPLAR TAKDİM

Tiyatrolarımızın daha ciddi, daha başarılı ve milletimizin örf ve âdetlerine daha yakın bir hale gelmesi, tiyatronun bir **MİLLET OKULU** olarak kültür ve san'at hizmetine daha fazla yardımcı olması temennisiyle açtığımız anketimize ideoloji fark gözetmeden ilmi tarafsızlık ve fikri namuslulukla hareket ederek devam etmekteyiz.

Arzumuz, tiyatro ve san'at adı altında milletimizin yaşayışına aykırı ve üstelik san'at değeri de olmayan şeylerin tiyatro sahnelerinde millete takdim edilmesine mâni olabilmek. Kısacası milletimize bu yönden de hizmet etmiş olmanın huzuruna ermek

Okuyucularımızı ankete gelen cevaplarımızla başbaşa bırakmadan daha doğru değerlendirebilmeleri için anket sorularımızı tekrar sütunlarımıza alıyoruz.

«Konu :

- 1 — Günümüzde Türk ve dünya tiyatrosu, dünyada ve bizde özel ve resmi tiyatrolar ve münasebetleri ne durumdadır?
- 2 — İdeal Tiyatro nasıl olmalıdır, yahut tiyatro daha üstün bir seviyeye nasıl yükseltilebilir?
- 3 — Millî Tiyatro ne demektir, mevcut tiyatrolar bu vasıfları haiz midir, değilse Millî Tiyatro haline nasıl gelebilir?
- 4 — Türkiyemizde eser, seyirci ve oyuncu durumu nedir?»

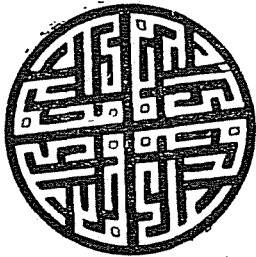
Abdülkadir SEZGİN

T. İ. E. T. F.

Tiyatro Müdürü

NOT : Gelecek sayıda Muharrir Halid Fahri OZANSOY İst. Belediyesi Şehir Tiyatroları Müdürü Basri DEDEOĞLU, Aktris Hülya GÖZALAN'ın cevapları takdim edilecektir.

Saygılarımla.

1 — Günümüzde Türk Tiyatrosu henüz gelişme, hattâ kuruluş halindedir; dünya tiyatrosu ise gelişmesini çoktan tamamlamış, yeni hamleler, arayışlar ve modern tekniğin imkânlarına ve modern çağın felsefesine uygun bir yeni değişim içindedir.

Gerçi bu değişim, dünya tiyatrosunda da, zaman zaman; hattâ bazı bölgelerde bir kısım ideolojik sapmaların emrinde görünüyor ve tiyatro, bir vasıta olarak kullanılıyorsa da umumiyetle tiyatro sanatı kendi kanunları ve kendi gücü ile tiyatro yazarını zorlamakta, tiyatro yazarının kaabiliyet ve muhayyele gücü tiyatro sanatını hâkim ve mutlak bir hale getirmektedir.

Bu, her şeyden, önce, bir umûmî kültür mes'elsidir; bir belli san'at kültürünün sınırına varabilmektir. Dünya tiyatrosu, bu seviyedeki seyircisini yetiştirmiş, şimdi yetiştirdiği, seyirciden tiyatro sanatının sonsuzluğuna varan bir yolculuğa hazırlanmasını istemektedir.

Tanzimattan beri bizim de bu seyirciyi yetiştirmemiz lâzımdı. Doğrusunu söylemek lâzımsa, bu imkân var idi de. Bir yandan Ahmed Vefik Paşa'nın çabaları, öte yandan Şinasi ve Namık Kemal'in gayretleri bugünkü anlayışımız içinde bile büyüktür. Cumhuriyet Türkiyesi'nin başlangıç tiyatrosu da günümüz Türk Tiyatrosu'ndan sağlam ve güçlüdür. Seyirci nice yorgunluklar -hattâ tehlikelere- rağmen yetiştirilmektedir. 1960 yılına kadar, sağlamca bir devir, devam eder. Devlet ve Şehir Tiyatroları'nda, gerçek tiyatro örnekleri verilir. 1960 yılından itibaren, beklenen artık gelişmiş bir Türk Tiyatrosu'dur; fakat güdük ve gülünç bir ideolojik panayır tiyatrosu mantar gibi türemeğe başlar. Buna tiyatro diyebilmek için insanın tiyatrodan nasibini almaması, tiyatroyu hiç bilmemesi lâzımdır.

Ama 1960 dan sonra Türkiye'de de -az da olsa- iyi tiyatro yazılmış ve oynanmıştır. Henüz genç bir-iki tiyatro yazarı var ki, yarın ki Türk tiyatrosunu kuracaklarına inanıyorum.

Yani, günümüz tiyatrosunu değil, **Yarınki Türk Tiyatrosunu düşünelim** demek istiyorum.

Tiyatrolara gelince : Dünyanın her yerinde özel tiyatrolar gışeyi düşünür ama tiyatroya kıymadan, tiyatroyu hiçe saymadan, tiyatro sanatına saygı duyarak... Tabii seviyesiz ve ideolojilerin emrinde olan tiyatroları sayı dışı bırakarak konuşuyoruz, bunlar çığırkanlardır.

Diğer milletlerin resmî tiyatroları da hatır için eser oynamazlar; kaabiliyetleri olan yazarı yetiştirmek mes'eleleri bir yana; değeri olmayan bir eser kimin olursa olsun repertuara alınmaz, ölçüleri san'attır.

2 — İdeal tiyatrodan ne kastediyorsunuz bilmiyorum. Sizin, benim, bir başkasının ideal diye bildiği düşünce tarzına göre değişir bu sorunun cevabı. Bence, tiyatroyu bir vasıta olarak değil de bir gaye, bir san'at olarak kabul ve bu ölçüden hareket etmek, seyirciyi ideal tiyatro dediğimiz sınıra ulaştırır. Bunun için de tiyatro yazarken, tiyatro seyrederken bütün peşin hükümlerimizden sıyrılmamız şarttır. Yoksa tiyatroyu alelâde bir vâsıta sanırsınız.

3 — Millî tiyatro her şeyden önce dildir. Zannedilir ki köyü anlatmakla millî tiyatro yaratılır.. Türkçeye benzemeyen bir Türkçeye değil köyü Türk Bayrağını bile anlatmağa kalksanız millî olamazsınız.

Sonra; gelenekler, örfler, âdetler vardır. Köyü yahut kasabayı yahut büyük şehri veya Türkiye'nin mes'elelerini geleneksiz, örf-süz, âdetsiz anlatırsanız; veya uydurma, yakıştırmaca, Batı'dan veya Doğu'dan çalma geleneklerin, örfün ve âdetlerin üzerine kurulmuş olarak anlatırsanız; yine millî olamazsınız. Bu düzene hücum ediliyorsa, bu düzen yıkılmak isteniyor veya tenkidi yapıyorsa bile yine bütün renklerini vermezseniz dünya tiyatrosu yanında millîlik şöyle dursun, gülünç olursunuz.

Kısaca söylemek gerekirse, **sağlam ve gerçek bir dilin yanında, kahkahanın veya te-bessümün bile millî olması gerekir.**

4 — Birinci sorunuzun cevabında kısaca vermeğe çalıştım. Canlı bir misalle değerlendireyim: Kenter'lerin çabasını seviyorum.